

Toimielin kasvatus- ja opetuslautakunta

Päivämäärä 4.3.2025

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Sini Lilja

1. Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Karkkilan kaupungin hallintosäännön 81 § (Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät) mukaan lautakunnat vastaavat toimialansa hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Lautakunnat raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Hallintosäännön 82 § (Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät) mukaisesti toimialajohtajat, palvelualueiden johtajat sekä palveluyksiköiden johtavat viranhaltijat vastaavat hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta tehtäväalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimintayksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

2. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Selonteko ja arviointi: Selonteossa tulee ottaa kantaa sisäisen valvonnan toimivuuteen lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamisessa erityisesti lakisääteisissä tehtävissä ja erityisesti silloin, kun niiden noudattamisessa on havaittu puutteita.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaista toimintaa ohjataan lainsäädännöllä ja asetuksilla, valtakunnallisilla ja paikallisilla ohjeilla ja määräyksillä sekä Karkkilan kaupungin hallintosäännöllä ja yhteisillä linjauksilla. Vuonna 2024 kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiseen toimintaan tai viranhaltijoiden päätöksiin on kohdistunut valituksia tai oikaisuvaatimuksia seuraavasti:

Helsingin hallinto-oikeus/Muutospyyntö kielteiseen koulukuljetuspäätökseen

Viranhaltija eväsi maksuttoman koulukuljetuksen matkan pituuden perusteella, mutta teki myönteisen päätöksen saamansa terveydentilaan liittyvän lausunnon perusteella.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Kantelu koskien yksityisen hoidon kuntalisän maksatusta

Aluehallintovirasto katsoi asiassa saadun selvityksen perusteella, että Karkkilan kaupungin viranhaltija ei ole menetellyt asiassa lainvastaisesti tai hyvän hallinnon perusteiden vastaisesti.

Etelä- Suomen aluehallintovirasto/Selvityspyyntö liittyen kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuteen

Aluehallintoviraston kyselyn perusteella Karkkilan kaupungin varhaiskasvatuksen ei-kelpoisia opettajia oli 35,92 %, mikä johti aluehallintoviraston käynnistämään valvonta-asiaan. Päiväkotien henkilöstön tiedot toimitettiin aluehallintovirastoon määräaikaan mennessä. Muita seuraamuksia selvittämisvelvoitteen lisäksi ei syntynyt.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisessa toiminnassa ei yllä olevien selvitysten perusteella ole todettu puutteita toimintavuoden aikana. Päätösten ja toiminnan osalta on noudatettu hyvää hallintotapaa.

Arviointi: Toiminta onnistunut hyvin (4)

3. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Selonteko ja arviointi: Sekä tavoitteiden toteutuminen, varojen käyttö ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta esitetään tilinpäätöksen toimintakertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailussa. Jos tavoitteen asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa on tapahtunut olennainen virhe tai tulosvastuuta ei ole noudatettu tai toimivalta varojen käytössä on toistuvasti ylitetty, saattaa asia kuitenkin olla syytä tuoda esiin selonteossa korjausehdotuksineen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista on seurattu kasvatus- ja opetuslautakunnassa säännöllisesti miltei kuukausittaisin raportein, minkä lisäksi taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on arvioitu osavuosikatsauksissa. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tarkastellaan tarkemmin kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakertomuksessa. Vuonna 2024 kasvatus- ja opetuslautakunta ei kuitenkaan päässyt sille asetettuihin taloudellisiin tavoitteisiin ja erityisesti henkilöstökulut ovat ylittyneet monilta osin ja useiden kustannuspaikkojen osalta. Osittaisena syynä erityisesti selkeä alibudjetointi.

Seurannasta huolimatta kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan vuoden 2024 talous ei toteutunut alkuperäisen vuoden 2024 talousarvion mukaan. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2024 alkuperäinen toimintakate oli -16 240 926 €. Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiseen toimintaan haettiin ja saatiin lisämäärärahaa syksyn 2024 aikana kahteen otteeseen. Ensimmäinen lisämäärärahaesitys oli -741 500 euroa ja toinen -487 500 euroa muodostaen muutetun talousarvion toimintakatteeksi yhteensä -17 469 926 euroa eli -1 229 000 euroa yli vuoden 2024 alkuperäisen toimintakateen. Suurimpana syynä talousarvion lisämäärärahaesityksille olivat alibudjetoidut henkilöstökulut, jotka kokonaisuudessaan olivat

Selonteko ja arviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuonna 2024

noin miljoona euroa yli alkuperäisen talousarvion. Myös palveluiden ostot ylittyivät alkuperäisestä talousarviosta miltei 150 000 euroa. Syynä uuden oppilaskuljetussopimuksen myötä korottuneet kuljetusmaksut sekä Valteri-kouluun liittyvät budjetoimattomat osto- ja kuljetuspalvelut.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2024 lopulliseksi toimintakatteeksi muodostui -17 313 898 euroa, mikä on 1 072 969 euroa enemmän, kuin alkuperäisessä talousarviossa, mutta noin 156 000 euroa vähemmän, kuin kasvatus- ja opetuslautakunnan muutetussa talousarviossa. Muutetun talousarvion suhteen vuoden 2024 toteuma oli siten 99 %.

Toiminnan osalta on tunnistettu parannettavaa mm. esihenkilöstön talouden seurantaosaamisen sekä sovittujen käytänteiden oikeanlaisessa ja tarkoituksenmukaisessa toteuttamisessa. Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen on onnistunut taloudellisia tavoitteita paremmin.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiset investoinnit toteutuivat suunnitellusti.

Arviointi: Toiminta onnistunut toiminnallisten tavoitteiden osalta tyydyttävästi (3) ja taloudellisten tavoitteiden osalta erittäin huonosti (1)

4. Riskienhallinnan järjestäminen

Selonteko ja arviointi: Arvioidaan toimielimen alaisen toiminnan riskienhallinnan tasoa ja riittävyttä varsinaisen toiminnan ja investointien osalta. Onko riskienkartoitus ajan tasalla ja riittävää, ovatko vastuut selvät, onko riittävä asiantuntemus jne.

Karkkilan kaupungilla ei ole ennakoivaa riskien kartoitusta ja arviointia. Käytännössä kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisessa toiminnassa riskit liittyvät pitkälti henkilöstöön ja sitä kautta talouteen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisia riskejä seurataan kuukausittaisissa oppimisen ja kasvatuksen tiimipalavereissa, joissa käydään läpi ajankohtaisia asioita yksiköiden ja talouden näkökulmasta. Paikalla ovat tuolloin sivistysjohtaja, rehtorit sekä varhaiskasvatusjohtaja. Sivistysjohtaja vastaa koko lautakunnan alaisesta toiminnasta sekä opetuksen palvelualueesta. Varhaiskasvatusjohtaja vastaa varhaiskasvatuksen palvelualueesta. Yksiköiden johtajat, rehtorit sekä päiväkodinjohtajat, vastaavat oman yksikkönsä lainmukaisesta toiminnasta ja ohjauksesta. Opetuksen ja kasvatuksen tiimin lisäksi varhaiskasvatuksella on oma johtamisen tiimensä kahden viikon välein. Yksiköissä on omat yksikkökohtaiset tiimensä ja henkilöstökokouksensa.

Esihenkilötasolla riskit liittyvät ajantasaisen tiedon, osaamisen ja käytänteiden hallintaan sekä kapean hallinnon aiheuttamiin mahdolliseen tiedon keskittymiseen yksittäisten henkilöiden taakse. Laajemmin henkilöstön osalta riskinä ovat poissaolot ja esimerkiksi pätevän henkilöstön ja sijaisten löytyminen sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa. Erityisenä huolenaiheena on valtakunnallisestikin tiedossa oleva pätevän erityisopetuksen henkilöstön määrä.

Arviointi: Toiminta onnistunut tyydyttävästi (3)

5. Omaisuuden hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Selonteko ja arviointi: Selonteossa arvioidaan sisäisen valvonnan toimivuutta erityisesti silloin, kun omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa on toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Menetys tai korvaus voi olla seurausesimerkiksi virheellisestä menettelystä hankinnan kilpailuttamisessa.

Karkkilan kaupunki, mukaan lukien sivistystoimiala kuuluu yhteisten hankintasopimusten piiriin, minkä lisäksi myös omia hankintoja esimerkiksi koulukirjojen ja askartelutarvikkeiden osalta on puitesopimusten muodossa.

Hankintaohjeen käytännön noudattamisessa sekä hankintavastuiden ja rajojen selväentämisessä on kehitettävää. Tällä hetkellä vain sivistysjohtajalle on määritelty euromääräiset hankintarajat, mutta muiden vastuuhenkilöiden osalta nämä tulisi selventää. Vuonna 2024 lautakunnan alaisessa toiminnassa ei ole jouduttu oikeudellisiin toimiin tai hankintojen suhteen ei korvauksiin.

Arviointi: Toiminta onnistunut tyydyttävästi (3)

6. Sopimustoiminta

Selonteko ja arviointi: Sopimuksiin liittyvää sisäistä valvontaa on aiheellista arvioida erityisesti silloin, jos sopimuksella on ollut negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu. On myös tärkeää arvioida, onko sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta ajantasaista ja sopimusvelvoitteiden seurantavastuut selvät.

Sopimuksiin liittyen vastuu on pääosin sivistysjohtajalla (pl. työsopimukset). Vuoden 2024 tehtyjen sopimusten osalta vastuut ovat olleet kohtalaisen selkeät. Parannettavaa on kuitenkin ollut mm. kunnan ja kolmannen osapuolen välisessä sopimisessa koulupaikkaan liittyen, mistä on aiheutunut kaupungille myös ennakoimattomia kuluja. Tässä osittain syynä myös henkilöstönvaihdot sekä tilanne, joka ei kaikilta osin ole aivan tyypillinen.

Arviointi: Toiminta onnistunut hyvin (4)

7. Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Selonteko ja arviointi: Miten sisäinen valvonta ja tarkastus on toimielimessä ja sen alaisessa toiminnassa järjestetty, miten laajaa tarkastustoiminta on, miten sitä kohdennetaan? Raportoidaan myös päättäneen tilikauden keskeiset tulokset ja johtopäätökset.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyvän hallintotavan mukaisesti kokoontunut säännöllisesti ja käsitellyt sille hallintosäännössä määrätyt tehtävät. Kasvatus- ja opetuslautakunta on myös seurannut tehtyjä viranhaltijapäätöksiä ja niiden oikeellisuutta sekä sähköisesti lähetettyinä että

**Selonteko ja arviointi sisäisen valvonnan ja
riskienhallinnan järjestämisestä
vuonna 2024**

lautakunnan kokousten yhteydessä. Seuranta on toteutettu osavuositarkastuksin, talouden tarkemman kuukausittaisen seurannan sekä hankeraportoinnin kautta.

Talouden osalta toiminta ei lautakunnan osalta toteutunut toivotulla tavalla. Syynä tähän oli selkeä lautakunnan alibudjetointi, johon oli miltei mahdotonta puuttua muilta osin kuin lisämäärärahaesityksillä. Mikäli jotain positiivista, niin lisämäärärahaesitykset tehtiin vuonna 2024 ohjeiden mukaisesti talousarviovuoden aikana. Tätä voidaan pitää oikean suuntaisena muutoksena.

Arviointi: Toiminta onnistunut tyydyttävästi (3)

Selontekoa varten erillinen ohje oheismateriaalina

Arviointi tehdään asteikolla:

Toiminta onnistunut kiitettävästi (5)

Toiminta onnistunut hyvin (4)

Toiminta onnistunut tyydyttävästi (3)

Toiminta onnistunut huonosti (2)

Toiminta onnistunut erittäin huonosti (1)